

ΚΟΙΝΑ ΝΟΜΙΜΑ

Η

ΤΟ ΠΑΡ' ΑΡΧΑΙΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΝ.

Α'

ΚΟΙΝΑ ΔΙΚΑΙΑ ΕΝ ΕΙΡΗΝΗ.

XIII.

ΜΕΤΟΙΚΟΙ.

Πάντες οι εκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐπὶ σκοπῷ μονίμου ἐν Ἀθήναις ἐγκαταστάσεως, ἀφικνούμενοι ξένοι ἐκαλοῦντο μὲ τὸ ὄνομα τοῦτο· ἐνεγράφοντο δὲ εἰς δημόσιον κατάλογον ἀδεία τῆς τοῦ Ἄρτιου Πάγου Βουλῆς. Παρ' Ὁμήρῳ οἱ ξένοι, οἵτινες οἰκοῦσιν ἐν τῇ χώρᾳ χωρὶς ν' ἀνήκωσιν εἰς τὸ ἔθνος, καλοῦνται **μετανάσται**. Ὅτι δὲ ἡ λέξις αὕτη δὲν εἶχε τὴν ὑπὸ τινων νεωτέρων ἀποδιδομένην σημασίαν οὐδ' ἐθεωρεῖτο περιφρονητέος ὁ ξένος, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ Laurenti μαρτυρεῖ αὐτὸς οὗτος ὁ Ὀμηρος λέγων:

ἀντὶ κασιγνήτου ξείνος θ' ἰκέτης τέτυκται²

ἀλλαχοῦ δ' ἀποκαλῶν βαρβάρους τοὺς μὴ ἀνεχομένους τοὺς ξένους:

οὐ γὰρ ξείνους οἶδ' ἀνέχονται³

καὶ ἡ νεωτέρα Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔχει παραπλησίαν φράσιν τοῦ **ἀτίμητος μετανάστης**, «ὅαν νῆμον ξένος» δι' ἧς δηλοῦται, ὅτι ὁ ξένος στερεῖται δικαιωμάτων τινων, ὅπως καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν. Ὁ Henri Wheaton ἐν «Histoire du droit des gens» εἰσαγωγῇ, καὶ ὁ Fustel de Coulanges ἐν τῷ «Cité antique» διατείνονται ὅτι αἱ λέξεις **ξένος** καὶ **ἐχθρός** παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἶνε ταυτόσημοι, ὅπως καὶ παρὰ Ῥωμαίους ἡ λέξις *hostis*· πλὴν ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος φαίνεται ἡμῖν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀβάσιμος, ὅσα ἀποβλέψασιν εἰς τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μαρτυρίας τῶν ἀρχαίων, οἵτινες τὴν πρὸς τοὺς ξένους εὐλάβειαν θεωροῦσιν ὡς ἱερὸν καθῆκον. Ὁ Ὀμηρος τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ ἐστὶν ἀπαύγασμα τῶν ἠθῶν τῆς ἐποχῆς του λέγει:

οὐ μοι θέμις ἐστὶ
ξείνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
ξείνοί τε πτωχοί τε⁴

καὶ ὁ Πίνδαρος, καὶ ὁ Εὐριπίδης καὶ ὁ Ξενοφῶν καὶ σύμπασα ἡ ἀρχαίως ἀποφαίνεται μὴ περίπου φωνῇ ὅτι αἱ πόλεις ξένῳ κηρύττουσιν ἀσφάλειαν καὶ προσίοντι καὶ ἀπιόντι⁵. «Ξένους δὲ . . . εὐφῆμως καὶ οἰκείως προσδέξασθαι καὶ ἀποστέλλειν μεμνημένους Διὸς ξενίου»⁶.

Βραδύτερον ἐπεκράτησεν ἡ λέξις **μέτοικος**, δι' ἧς ἐδηλοῦντο «οἱ ἐξ ἑτέρας πόλεως μετοικούντες ἐν ἑτέρα καὶ μὴ πρὸς ὀλίγον ὡς ξένοι μετοικούντες· ἀλλὰ τὴν οἰκίαν αὐτόθι καταστησάμενοι»⁷. Ἦσαν δὲ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἀπάσης ὡς καὶ ἐξ αὐτῶν ἐστὶ τῶν βαρβαρικῶν χωρῶν, οἷον Ἀσδίας, Φρυγίας, Συρίας κτλ. ἀντιστοιχοῦντες πρὸς τοὺς *inquilini* τῶν Ῥωμαίων ἢ τοὺς *étrangers domiciliés* τῶν νεωτέρων, καὶ ἀποτελοῦντες τὸ τρίτον σχεδὸν τοῦ πληθυσμοῦ ἐν Ἀθήναις, διότι ἡ πόλις αὕτη παρεῖχε τοῖς ξένοις πολλὰς ὠφελείας καὶ ἀνετον βίον. Τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐγκατεστημένων ξένων ὁ μὲν Boeckh ἀναριθμῶν εἰς 12 χιλ. ὁ δὲ Reinach εἰς 45 χιλ. Κατὰ τὸν Ἀθηναῖον, ἐπὶ Δημητρίου Φαληρέως, γενομένης ἀπογραφῆς, εὐρέθησαν περὶ τὰς δέκα χιλιάδας ξένοι, εἴκοσι χιλιάδας πολῖται γνήσιοι καὶ 300 χιλ. δοῦλοι⁸. Ὡστε ὁ μεγαλύτερος πληθυσμὸς τῶν Ἀθηνῶν συνέκειτο ἐκ δοῦλων καὶ ξένων, ἐμπορίας χάριν ἢ ἐνεκεν ἄλλων συμφερόντων διαμενόντων εἰς τὴν πόλιν ταύτην.

Εἰς τοὺς μετοίκους ἦν ἀπιγορευμένη ἡ κτῆσις ἀκινήτου περιουσίας· μετήρχοντο ὅμως, ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, πᾶν εἶδος ἐμπορίας καὶ βιομηχανίας, ἐπιχειροῦντες πᾶσαν τοιοῦτου εἶδους πράξιν καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον κατοικοῦντες οἱ πλείοτεροι εἰς Πειραιᾶ⁹. Ἐξεμίσθουν δὲ πολλάκις καὶ αὐτὰ τὰ δημόσια τεῖχη παρέχοντες τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένην ἐγγύσιν¹⁰, εἰς τὸν Πολεμάρχον.

Ἐκάστος οἶκος μετοίκου ἐτέλει ὡς φόρον διαμονῆς κατ' ἐνιαυτὸν εἰς μὲν τὸ δημόσιον δώδεκα δραχμὰς εἰς δὲ τὸν γραμματᾶ τριώβολον. Ὁ φόρος οὗτος καλούμενος **μετοίκιον** ἢ **ξενικόν** κατηργήθη μετὰ τὰ Μηδικὰ ὑπὸ τοῦ Θεμιστοκλέους· ἔκτοτε δὲ οἱ ἐν Ἀθήναις ἐγκατεστημένοι ξένοι, ἥτοι οἱ μέτοικοι, ἀπῆλθον τῶν αὐτῶν μὲ τοὺς πολίτας δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων⁶· εἰς τινὰς ὅμως περιστάσεις ἐπεβάλλοντο καὶ εἰς αὐτοὺς ἔκτακτοι λειτουργίαι καὶ εἰσφοραὶ καὶ ὑπεχρεοῦντο νὰ ὑπηρετῶσιν εἰς τὸν στρατὸν καὶ τὸν στόλον, ὡσπερ καὶ οἱ πολῖται⁷. Ὁ φόρος τῆς διαμονῆς, ἥτοι τὸ μετοίκιον, κατεβάλλετο διὰ τοῦ προστάτου, ὅστις ἦτο καὶ προσωπικῶς ὑπεύθυνος. Καὶ κατὰ μὲν τοῦ μὴ ἀποτεινόντος τὸν φόρον μετοίκου ἤγειρετο ἡ **ἀποδοσίου γραφή**, κατὰ δὲ τοῦ μὴ λαμβάνοντος προστάτην ἡ **ἀποδοσίου**⁸.

Οἱ μέτοικοι, εἰ καὶ μαρτυροῦντες ἀκωλύτως καὶ συναλλατόμενοι, ἐν δικαστηρίῳ ἐξεπροσωποῦντο ὑπὸ πολίτου Ἀθηναίου, **προστάτου** καλουμένου, κανονιζομένης τῆς ἀρμοδιότητος ὡς ἐξῆς: ἂν μὲν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι ἦσαν ἀλλοδαποὶ ἢ ὑπόθεσις ἐδικάζετο ἐνώπιον τοῦ Πολεμάρχου, συμφῶνως πρὸς τοὺς νόμους τῶν διαφερομένων, ἂν δ' ὁ ἕτερος μόνος ἐξ αὐτῶν ἐνώπιον τῶν ἀρμοδίων πολιτικῶν δικαστηρίων⁹ κατὰ τοὺς ἐπιχωρίους νόμους, προκείμενου περὶ ἐνοχῶν, ἐνώπιον δὲ τῶν ἡλιαστῶν καὶ κατὰ τοὺς ἀλλοδαποὺς νόμους, ἂν προέκειτο περὶ ἀπαιτήσεως ἀπορροῦσης ἐκ τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου· ἐν ἄλλαις λέξεσιν, ἢ κατὰστασις τοῦ προσώπου τοῦ ἀλλοδαποῦ καὶ ἢ ἐξ αὐτῆς πηγάζουσα ἰκανότης ὑπήγετο εἰς τὸν προσωπικὸν λεγόμενον θεσμόν, ὡς καὶ ἡ ἐνάσκησις τῆς πατρικῆς ἐξουσίας¹⁰. Ἐπὶ ἀδικημάτων δημοσίας τάξεως, ἐδικάζοντο ἐνώπιον τῶν θεομηθετῶν, προαπεφαινέτο ὅμως ὁ Πολεμάρχος, ἂν ὁ κατηγορούμενος ἔπρεπε ν' ἀπολυθῆ ἐπὶ ἐγγυήσει ἢ μὴ κατὰ τὰς προανακρίσεις¹¹. Εἰς ἄλλας πόλεις οἱ παρεπιδημοῦντες ἀλλοδαποὶ ἐδικάζοντο ὑπὸ τῶν οἰκείων προστάτων, ὡς ἀποφαίνεται ὁ Α. Ρ. Ραγκαβῆς σθηριζόμενος ἐπὶ τινος λοκρικῆς ἐπιγραφῆς, ἀνακαλυφθεῖσης ὑπὸ τοῦ κ. Woodhouse ἐν Κερκύρα ἐπιτυχέστατα δ' ἐρμηνευθεῖσης ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Οἰκονομίδου. Ἡ ἐπιγραφή αὕτη κανονίζουσα τὰς πολιτικὰς σχέσεις Οἰανθῶν καὶ Χαλειῶν, ἔχει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς:

Αἱ μεταξέω πλέον μῆγός ἦ
Ὁ Χαλειῶς ἐν Οἰανθῶν ἦ Ὁανθεὺς ἐν
Χαλειῶ τῷ ἐπίδαμψι δίκῃ
ρήσθω τῶν προσέων.

Οἱ μέτοικοι οἱ ἐκδηλοῦντες πρόθεσιν διαρκεῖς ἐν Ἀθήναις ἀποκαταστάσεως ἠδύνατο νὰ εἰσποιηθῶσι καὶ μετέχωσι τῶν λειτουργιῶν τοῦ δήμου, ἐξισούμενοι τρόπον τινα πρὸς τοὺς πολίτας. Ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ ἐπιταφίῳ αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν ἐν Χαίρωνείᾳ πεσόντων λέγει. «Δικαίως ἂν τις ὑπολάβοι τοὺς μὲν ἐπὶ πύλας ἐλθόντας εἰς τὰς πόλεις καὶ τούτων πολίτας προσαγορευομένους, ὁμοίους εἶναι τοῖς εἰσποιητοῖς τῶν παίδων, τούτους δὲ γνήσιους γόνῳ τῆς πατρίδος ὄντας»¹⁷.

Οἱ ξένοι καὶ ὧν ὁ ἕτερος τῶν γονέων ἦν Ἀθηναῖος, ἐφοίτων εἰς ἰδιαιτερον γυμνάσιον τὸ Κυνόσαργες, ἔξω τῆς πόλεως κείμενον. Ὁ Θεμιστοκλῆς ὅμως, ὅστις πατρόθεν μόνον ἦτο Ἀθηναῖος, πείσας πολλοὺς εὐγενεῖς νέους νὰ γυμνάζωνται μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ Κυνόσαργες, κατώρθωσεν νὰ καταγνηθῆ ὠπισθεῶς ἢ μεταξὺ ἀλλοδαπῶν καὶ Ἀθηναίων, εὐγενῶν καὶ ἀσῆμων, ταπεινωτικὴ αὕτη διάκρισις¹⁸.

Εἰς τὴν ἐορτὴν τῶν Παναθηναίων οἱ μέτοικοι πρὸς διακρίσιν ἀπὸ τῶν πολιτῶν, ὀφείλων νὰ φέρωσιν οὐκ εἰς τινα, **οκάθας** καλούμενας, αἱ δὲ θυγατέρες αὐτῶν νὰ κρατῶσιν ὀπισθεν τῶν πολιτῶν ὑδρίας καὶ σκαθῖα, δ' ἄπερ καὶ οἱ κομικοὶ ἀποκαλοῦσιν ἐνίοτε αὐτοὺς **οκαθῆφόρους** ἢ **οκαθῆς** ἢ **ὕδριαφόρους**. Ἀλλὰ τὸ ἐξευτελεστικὸν τοῦτο ἔθιμον, εἰσαχθὲν μετὰ τὴν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐξωσιν τοῦ Ξέρξου, θεωροῦμενον ὡς ὑβρίς κατὰ τῶν ξένων ἐνωρὶς κατηργήθη¹⁹. Ἀκριβῶς τὸν χρόνον τῆς καταργήσεως ἀγνοοῦμεν, τοῦτο μόνον γινώσκουμεν ὅτι ἐπὶ Ξενοφῶντος ἐκ τῆς στάσεως καὶ τῆς περιβολῆς ἦτο δυσδιάκριτος ὁ μέτοικος τοῦ Ἀθηναίου πολίτου. «Ἐσθῆτα γὰρ οὐδὲν βελτίῳ ὁ δῆμος ἔχει αὐτόθι ἢ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ μέτοικοι»²⁰. Πλὴν τοιαῦται διακρίσεις τῶν κοινωνικῶν τάξεων οὐδέποτε ἐξέλιπον ἐκ τοῦ

κόσμου καί, ἵνα διατηρηθῆ ἀλώθητος ἡ κλίμαξ τῆς κοινωνικῆς ἱεραρχίας, ἐξεδόθησαν πολλαχοῦ καὶ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς νόμοι ἐπιβάλλοντες εἰς τὸν λαὸν τὸν τρόπον τοῦ ἐνδύσθαι. Ἐκ τούτων μεταφέρομεν τὸ ἐν Γαλλίᾳ ὑπὸ Ἑρρίκου τοῦ Β' κατὰ τὴν 17 ἰουλίου 1549 ἐκδοθὲν διάταγμα, ὅπερ διατηρεῖται χειρόγραφον εἰς τὸ ἐν Παρισίοις μουσεῖον τῶν ἀρχαίων ἔχον ὡς ἑξῆς:

«Ἡμεῖς βασιλεῖς τῆς Γαλλίας, ἐλέω Θεοῦ, ἀπαγορεύομεν διὰ τοῦ παρόντος εἰς πάντας τοὺς τεχνίτας μηχανῶν, τοὺς χωρικούς, τοὺς μικροκτηματίας καὶ τοὺς ἐργάτας νὰ φέρωσι περιθωράκιον, περισκελίδα καὶ περιθωραχίονα πλατέα ἐκ σιρικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ πολλάι κόραι τῆς μέσης τάξεως ἐνδύονται σχεδὸν ὡς δεσποινίδες, ἀπαγορεύεται εἰς τὰς εἰρημίνας κόρας νὰ ἐνδύωνται ἄλλως ἢ ὡς ἀρμόζει εἰς τὴν τάξιν τῶν».

Ἐνῶ τὰς κακοήθεις καὶ ἀσέμνους γυναῖκας, ἔστω καὶ ἰθαγενεῖς, ὁ νόμος ἐκώλυεν «ὄραν καὶ θῆεν καὶ ποιεῖν τι τῶν νόμιζομένων ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ πατρίων καὶ ἐλθεῖν εἰς οὐδὲν τῶν δημοτελῶν», εἰς τὰς βουλομένας τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπέτρεπε νὰ ἐλθῶσιν εἰς τὰς ἐκκλησίας τοῦ λαοῦ καὶ τοὺς ἀγῶνας, καὶ νὰ συμβουλευθῶσι τὰ μαντεῖα καὶ θυσιάσωσιν εἰς τοὺς κοινούς ναοὺς²¹. Πρὸς τιμὴν αὐτῶν καὶ ὁδὸς τις ἐκαλεῖτο **ξενικά**, καὶ ἑορτὴ ἤγετο πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν, οὓς ἔλαβον ἐκ τῶν ξένων, **θεοξένια** λεγομένη, καὶ ἀπανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἑορταζομένη²².

Σημειώσεις.

- 1) Ἰλιάδ. IX, 648.—XVI, 59.
- 2) Ἰλιάδ. VIII, 546.—VII, 123. 236.
- 3) Ὀμηρ. Ὀδυσ. Η.
- 4) Ὀμηρ. Ὀδυσ. Α. 123—Ξ, 56.
- 5) Ξενοφ. Ἀπομν. Β. II, c 1, 14.—Πίνδ. Ἰσθμ. II, 51.—Ἐδρ. Ἰππολ. 156.
- 6) Αὐτόθι.—Στοβ. Ἀνθολ. τομ. Β. 180, 40.—Θουκ. Β. 39.—Πλάτ. Ἰων. 541.
- 7) Οἱ νεώτεροι ὁπομηματισταὶ ἔλληγες ἀκολουθοῦντες κατὰ πόδας τοὺς ἀλλοδαπούς, σκολιάζοντας τὴν φράσιν τοῦ Ἡροδότου (Θ. II, 55.) «ξείνους ἐκάλεσε τοὺς βερβάρους» ἀποκρίνονται οὐχὶ ὀρθῶς, ὅτι ὁ ξένος παρ' Ἑλλησιν ἐθεωρεῖτο ὡς ἐχθρός. «Ὅτι ἡ ἐξήγησις αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη, ἐξ ἄλλων τε πολλῶν ἀποδείκνυται, καὶ ἐκ τῆς μαρτυρίας αὐτοῦ τοῦ Ὀμήρου λέγοντος ἐν Ὀδυσ. Η. 546, ἀντὶ κασιγνήτου ξείνος τέτυκται, καὶ ἀποκαλοῦντος βερβάρους τοὺς μὴ ἀνεχόμενους τοὺς ξένους. Ἡ παρὰ Πλουτάρχῳ (Ἀριστ. Χ. 5.) φράσις «ἦδη γὰρ ἐν Ὀρεστέῳ τὸν στρατὸν εἶναι πορευόμενον ἐπὶ τοὺς ξένους (ξένους γὰρ ἐκάλεσαν τοὺς Πέρσας)» οὐδόλως ἐνισχύει τὴν ἔρμηνειάν αὐτῶν, διότι καὶ σήμερον πάντα ἐπερχόμενον πολέμιον ἀποκαλοῦσι ξένον ἐκ τῆς ιδέας τοῦ σφετερισμοῦ ἀλλοτρίων δικαιωμάτων ὀρμώμενοι, μόνον δ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ λέξις ξένος εἶναι συνώνυμος μὲ τὴν ἐχθρός.
- 8) Δειπνοσοφ. Βιβλ. VI.
- 9) Ξενοφ. περὶ προσῶδ. 12.—Ἀθην. Πολιτ. I, 12.
- 10) Πλουτ. Ἀλικιβ. ἐν ἀρχῇ.—Ἰσοκρ. Τραπεζ. 12, 14.—Δημοσθ. πρὸς Ζηνοσθ. 29.—κατὰ Νεαιρ. 40. 49.—Σχολ. Πλάτ. εἰς Φαιδρ. 236.—Ἀρποκρ καὶ Σουῖδ ἐν λέξει Πολέμαρχος.
- 11) Διαδ. Σικελ. ΙΑ.
- 12) Θουκ. II, 13.—IV, 90.—I, 143.—Δημοσθ. π. Φιλ. Α, 50.—κατ' Ἀνδρῶν. 612.
- 13) Πολυδ. III, 56.
- 14) Δημ. κατὰ Νεαιρ. 66.—Αἰσχ. κ Τ.μαρχ. 158.
- 15) G. Perrot Droit public d'Athènes p. 261—262.—Λυσίου XXIII, 2. Ἀρποκρ. ἐν λέξει Πολέμαρχος.
- 16) Ἀντιφ. π. φόν. Ἡρώδ. 17—19.
- 17) LX. Ἐπιτάφ. 1390.
- 18) Πλουτ. ἐν βίῳ Θεμιστ.—Ξενοφ. Ἀθην. Πολιτ. I, 12.
- 19) Αἰλιαν. Ηοικιλ. Ἰστορ. VI, c. A, §. 3.
- 20) Ξενοφ. Ἀθην. Πολιτ. I, 10, 12.
- 21) Δημ. π. Λακρίτ. 927, 929, 937. Θουκ. V, 48. Δημ. κατὰ Κόν. 25.
- 22) Ποττέρ. Ἑλλήν. Ἀρχ. Βιβλ. Β. σελ. 413.

Ἐν Πρεβέζῃ.

ΝΕΣΤΩΡ ΓΕΩΡΓΙΤΣΗΣ

(Δικηγόρος)

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΛΦΡΕΔΟΣ ΤΕΝΝΥΣΟΝ.

Ἐν ᾧ χρόνῳ ἐν Γαλλίᾳ ἐθρηνεῖτο ὁ μέγιστος τῶν συγχρόνων συγγραφέων αὐτῆς καὶ προεπέμπετο εἰς τὸν τάφον ὁ Ἑρνέστος Ρενὰν ὑπὸ σύμπαντος τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου, πέραν τῆς Μάγχης, ἐν Ἀγγλίᾳ, τῇ προπαραελθούσῃ πέμπτῃ, καθὰ τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη ἡμῖν, ὁ δαφνοστεφῆς καὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Wordsworth τὸ σκάπτρον τῆς ποιήσεως ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Σαυκσπύρου ἔχων Ἀλφρέδος Τέννυσον (Alfred Tennyson). ὁ πρᾶσφιλέστατος τῆς χαριτοβύτου τῆς Μεγάλῃς Βρετανίας Ἀνάσσης καὶ τοῦ γηραίου αὐτῆς πρωθυπουργοῦ καὶ ἐξόχου τοῦ Ὀμήρου μύστου Γλάδστονος ποιητῆς.

Ὁ Ἀλφρέδος Τέννυσον ἐγεννήθη ἐν τῇ ἐνορίᾳ τοῦ Somersby παρὰ τῇ Spilsby, κομητεία τοῦ Lincoln τῷ 1809. Πατὴρ αὐτοῦ ἐγένετο ὁ ἱερεὺς Γεώργιος Clayton Tennyson. Ὁ Ἀλφρέδος εἰσήχθη νεώτατος εἰς τὸ Κολλέγιον τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Καμπριδίγης, ἐν ᾧ ἔτυχε βραβεῖον ποιήσεως. Μετὰ μικρὸν, ὁ Τέννυσον ἐδημοσίευσε ποίημα ἐπιγραφομένον: «Τὸ ποίημα τῶν δύο ἀδελφῶν» (Poems of two brothers), ποιηθὲν τῇ συνηγαδίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Καρόλου, καὶ τὰς «Λυρικός ποιήσεις» (Poems chiefly lyrical) (1830) μόνος. Τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο τεῦχος ἐνεῖχε ποιήσεις τινάς, οἷαι ἡ «Μαριάννα», «ἀνάμνησις τῶν ἀραβικῶν νυκτῶν» καὶ «Claribel» προδιδοῦσας ἀλλοθι ποιητῆν. Τῷ 1833 ἐξέδωκε δεύτερον τόμον ποιήσεων, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους τούτου ἐπὶ ἐννέα ἔτη διετέλεσε μὴδὲν παράγων. Ἀναφαίνεται δὲ τῷ 1852 μετὰ ποιημάτων εἰς δύο τόμους (Poems) διαφόρου φύσεως, ἐνέχοντας ποιήσεις, οἷαι ὁ «Θάνατος τοῦ Ἀρθούρου», «Γοθίνα», «ἡ Βασίλισσα τοῦ μαῖου», «Ἄδρα», αἰ ἐρωτικαὶ ἢ «κόρη τοῦ κηπουροῦ», ἢ «κόρη τοῦ Μίλλερ», ἢ «λαλοῦσα δι' ἑς» κτλ. Τῷ δὲ 1847 ἐδημοσίευσε τὴν «Πριγκίπισσαν» (princess, a medley) τῶν χαριστάτων ἔργων αὐτοῦ, καὶ τῷ 1850 τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς ἀνωνυμίας, «In memoriam», τεῦχος ἀπαρτιζόμενον ἐξ ἐλεγείων καὶ ποιημάτων, ἀφιερουμένων ἀγαπητῷ αὐτῷ φίλῳ, τῷ Ἀρθούρῳ Hallam, υἱῷ τοῦ ἱστορικοῦ, μνηστῆρι τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, θανόντι ἐν Βιέννῃ τῷ 1833. Τὰ ποιήματα ταῦτα ἀνέδειξαν αὐτὸν, προξενήσαντα ἐντύπωσιν ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐφ' ᾧ καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει ἔλαβε τὴν ἐπωνυμίαν δαφνοστεφῆος ποιητοῦ (Poet laureate), τούτέστιν ἐπισήμου ἢ, ὡς λέγομεν ἡμεῖς, ἐθνικοῦ, προσωνυμίας ἢς πολλῆς γίγνεται κατάχρησις. Ὑπὸ τὴν ιδιότητα δὲ ταύτην ἔγραψε τῷ 1852 «ὄδιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Οὐέλλινγκτων (Ode of the death of the duke of Wellington)», διαπροσφῶδιμα ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς διεθνούς ἐκθέσεως καὶ τῷ 1863 ἐπὶ τοῖς γάμοις τοῦ πριγκίπου τῆς Οὐαλίας τὴν φῶν, ἥτις ἄρχεται διὰ τῶνδε τῶν λέξεων: **ὡς εὖ παρόετις, Ἀλεξάνδρα**. Κατὰ τὸ 1855 ἐδημοσίευσε τὸ «Maud», τὴν «ἐφοδὸν τῆς μοίρας τῶν ἀκροβολιστῶν» (Charge of the light brigade) καὶ τῷ 1858 τὰ «Εἰδυλλία τοῦ βασιλέως (Idylls of the king), τῷ 1864 τὸ «Epoch Arden», ἐν τῶν καλλίστων ἔργων αὐτοῦ, μεταφρασθὲν εἰς τὴν γαλλικὴν ὑπὸ La Riva τῷ 1870, τῷ 1866 δὲ ἐγένετο **ἐκλογὴ τῶν ποιήσεων αὐτοῦ** ὑπὸ τοῦ F. Michel, δημοσιευθεῖσα γαλλιστί, μετὰ εἰκόνων τοῦ G. Doré. Ἄλλα ποιήματα αὐτοῦ ἐδημοσιεύθησαν «Gareth and Lynette», ἢ «τελευταία ἄρκασις» (the last tournament), «ἡ θυρὶς ἢ τὰ ἴσματα τοῦ Wren» (The Window, or the songs of the Wren, 1870), ἢ «Βασίλισσα Μαρία», δράμα. (Queen Mary, 1875), «Ἡ ἀφήγησις τοῦ ἐραστοῦ» (The lovers tale 1879), «χορωδίαὶ καὶ ἄλλα ἴσματα» (Ballads and other poems, 1880), «Τεῖρεσίας» (Tiresias, 1885). Ἐν τέλει δὲ σημειούμεθα ὅτι τῷ μὲν 1886 ἐξεδόθησαν τὰ ποιητικὰ αὐτοῦ ἔργα (Poetical works), τῷ δὲ ἐπομένῳ ἔτει τὰ δραματικά (Dramatic works), τὰ μὲν εἰς 10 τόμους, τὰ δὲ εἰς τέσσαρας.

Ταῦτα τὰ κυριώτατα τῶν ποιητικῶν ἔργων τοῦ διασέμου ἄγγλου ποιητοῦ, ὅστις πολλῶν ἔτυχε τιμῶν παρὰ τε τῆς βασιλείας καὶ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ, καὶ παρουσίαν δ' ἀπέκτησε ἐφ' ᾧ καὶ μετὰ τοὺς γάμους αὐτοῦ τὸ πλεῖστον διέτριβεν ἐν τῇ ἐξοχῇ. Τῷ Τέννυσον ἀπενεμήθη μὲν ἡ ἐπωνυμία τοῦ **βαρῶντος** τῷ 1865, ἀλλ' ἐπέδεδετο αὐτὴν μετὰ δεκαετίαν ὄλην Ὀκτώ δὲ παρόρχονται ἔτη καὶ ὁ ἐστεμμένος ποιητῆς προδιβάσει.